

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 242/2015-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. augusta 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Marianny Mochnáčovej a zo sudcov Petra Brňáka a Milana Ľalíka prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Darinou Solárovou, Škultétyho 3, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 48 Er 598/2008 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 48 Er 598/2008 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 48 Er 598/2008 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré j e Okresný súd Košice II p o v i n n ý zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Košice II j e p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 296,44 € (slovom dvestodeväťdesiatšesť eur a štyridsaťštyri centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Dariny Solárovej, Škultétyho 3, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. marca 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 48 Er 598/2008.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

«Zbytočné prieťahy súdneho konania nastali od 05. 09. 2008, lebo o odvolaní sťažovateľa z 05. 09. 2008 proti uzneseniu o zastavení exekúcie sp. zn. 48 Er 598/2008-31

z 31. júla 2008, ktorým vyššia súdna úradníčka zamietla sťažovateľov návrh na zastavenie exekúcie, odporca do dnešného dňa nerozhodol.

... K zbytočným prietahom súdneho konania došlo znova 09. 03. 2010 lebo o námietkach sťažovateľa proti exekúcii odporca do dnešného dňa nerozhodol.

... K zbytočným prietahom súdneho konania došlo aj 1. júla 2013, lebo dovolanie sťažovateľa 20. 6. 2013, odporcovi doručené do dnešného dňa nebolo postúpené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. ...

Sťažovateľ návrhom z 15. mája 2008 v konaní č. 48 Er 598/2008 využil svoje ústavné právo a podľa § 57, § 58 EP podal návrh na zastavenie exekúcie. Namietal v ňom, že odporca udelil poverenie na vykonanie exekúcie z 15. 04. 2008 v dôsledku nedôsledného splnenia povinností predpokladaných v ustanovení § 44 ods. 2 EP a že exekučné konanie č. 48 Er 598/2008, EX 127/2008 obsahovalo neodstrániteľné nedostatky podmienok súdneho konania. Súd preto mal exekúciu aj bez návrhu povinného zastaviť. Podľa uznesenia US z 12. 05. 2011, č. k. IV. ÚS 183/2011-16. „Ústavný súd poukazuje na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR, ktorý v rozsudku z 27. 01. 2007 vydanom pod sp. zn. 3 Cdo/164/1996 a... uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená“ Sťažovateľ poukázal na to, že on a jeho manželka sú v konaní pred UBOK - Výhod (súčasne pred. Špecializovaným trestným súdom) v postavení poškodených vo veci obzvlášť závažných trestných činov podvodu a falšovania zmenky.

Uznesením z 31. 7. 2008 pod č. k. 48 Er 598/2008-31 vyššia súdna úradníčka návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie zamietla.

Sťažovateľ v zákonom stanovenej lehote, 05. septembra 2008 podal proti uzneseniu odvolanie, o ktorom mal sudca podľa § 374 ods. 3 O. s. p. rozhodnúť taxatívne vymedzeným spôsobom, a to:

- odvolaniu proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka mohol v plnom rozsahu vyhovieť,*
- alebo vec mal predložiť na rozhodnutie odvolaciemu súdu.*

Ústavný súd SR v uznesení z 05. 02. 1998 sp. zn.: I. ÚS 3/98 podal výklad k článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého konaniu štátneho orgánu „v rozsahu

a spôsobom, ktorý ustanoví zákon“ zodpovedá konanie v rozsahu zákona bez výnimky a súčasne zákonom ustanoveným spôsobom.

Sťažovateľ vytýka odporcovi, najmä to, že o jeho odvolaní, ani v priebehu viac ako 6 rokov nerozhodol, ani jedným z dvoch spôsobov uložených mu zákonom.

Súd nevyhovel odvolaniu, ktoré podala oprávnená osoba v zákonom stanovenej lehote, ale vec ani nepredložil nadriadenému súdu, čím spôsobil ničím neopodstatnené prieťahy súdneho konania a prehľbil tak stav právnej neistoty sťažovateľa a jeho rodiny a porušil dôstojnosť súdneho konania, ale sťažovateľovi zapríčinil aj značné škody. ...

Sťažovateľ v zákonom stanovenej lehote, 09. marca 2010 doručil prvostupňovému súdu námietky proti exekúcii následne potom, čo mu bolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie 23. 02. 2010. Súd bol povinný o námietkach sťažovateľa rozhodnúť v 60 dňovej lehote, do 10 mája 2010, § 50 ods. 2, EP. Sťažovateľ zdôrazňuje, že sudca mal od 9 marca 2010 do 10 mája 2010 k dispozícii exekučný spis č. 48 Er 598/2008, ktorý sa nachádzal na OS KE II.

O námietkach sťažovateľa súd do dnešného dňa nerozhodol, čím opakovane spôsobil zbytočné prieťahy súdneho konania a sťažovateľovi odňal právo riadne konať pred súdom a prehľbil tým stav jeho právnej neistoty, ale porušil aj dôstojnosť súdneho konania. Pritom sťažovateľovi spôsobil výrazne vysoké ujmy a škody.

Súd týmto postupom odmietol sťažovateľovi spravodlivosť, ktorá je zákonom sledovaným cieľom. ...

Dňa 1. júla 2013 k č. k. 48 Er 598/2008 Ex 127/2008 v súvislosti so zjavnou zaujatosťou sudcu, doručil sťažovateľ cestou prvostupňového OS KE II Najvyššiemu súdu SR Dovolanie proti rozhodnutiu Krajského súdu KE z 20. 6. 2013, spojené s návrhom na zastavenie exekúcie a s podnetom na iniciovanie disciplinárneho konania proti sudcovi, ktorý konal o veci v rozpore s Exekučným poriadkom a ústavou (§ 116 Zákona o sudcoch a prísediach).

V Dovolaní sťažovateľ osvedčil všetky vytýkané právne nedostatky postupu odporcu. Odporca, ako prvostupňový súd bol povinný postúpiť Dovolanie bez zbytočného odkladu Najvyššiemu súdu SR. Dovolanie spojené s podnetom na iniciovanie disciplinárneho

konania proti porušiteľovi zákona, do dnešného dňa nebolo postúpené Najvyššiemu súdu SR.»

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ]:

- na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv. a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní sp. zn. 48 Er 598/2008... porušené bolo.

2. Ústavný súd prikazuje aby Okresný súd KE II v konaní vedenom pod sp. zn. 48 Er 598/2008, konal bez zbytočných prietahov.

3. [REDAKOVANÉ] Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 10 tisíc Eur..., ktoré je mu Okresný súd KE II povinný vyplatiť v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti nález.

4. Okresný súd Košice II je povinný zaplatiť [REDAKOVANÉ] do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nález náhradu trov právneho zastúpenia v sume 261,82 € na účet advokátky JUDr. Dariny Solárovej, Škultétyho 3, Košice.“

Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 242/2015-13 z 27. mája 2015 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľa.

Predseda okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. 1 SprV 337/2015 z 15. júna 2015, v ktorom uviedol podrobný prehľad úkonov okresného súdu; podaní doručených sťažovateľom ako povinným v 1. rade v namietanom exekučnom konaní, ako aj jeho manželkou ako povinnou v 2. rade v tomto konaní; období, kedy sa spis nenachádzal na okresnom súde z dôvodu jeho zapožičania iným súdom alebo štátnym orgánom; podaných sťažností na prietahy v konaní, ako aj období práceneschopnosti zákonného sudcu a uviedol:

„V kontexte všetkých vyššie uvedených skutočností pokladám za potrebné zdôrazniť aj to, že dĺžka konania je priamo závislá od správania sťažovateľa – povinného v 1. rade, ako aj povinnej v 2. rade ako účastníkov konania, ktorí predkladajú okresnému súdu množstvo podaní, návrhov a podnetov (v súčasnosti má spis 1 350 listov). Skutočnosť, že povinná v 2. rade zmenila spôsob komunikácie v priebehu konania, najskôr komunikovala s okresným súdom v úradnom jazyku, teraz žiada prekladať všetky svoje podania do ruského jazyka a obracia sa na súd s ústne písanými (aj nečitateľnými) podaniami vo svojom materinskom jazyku, má nepochybný vplyv na dĺžku konania. Zároveň, správanie sťažovateľa – povinného v 1. rade, ako aj povinnej v 2. rade, ktorí podávajú svoje podnety, sťažnosti, trestné oznámenia takmer všetkým existujúcim orgánom Slovenskej republiky (Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Ústavný súd Slovenskej republiky, Úrad na ochranu osobných údajov, verejný ochranca práv), takisto neúmerne vplýva na dĺžku a plynulosť konania (originál spisu musel zapožičaný príslušným inštitúciám na preskúmanie postupu konania zákonného sudcu v konaní).

V tomto prípade som toho názoru, že v konaní sú zo strany zákonného sudcu vykonávané nevyhnutné procesné úkony potrebné na rozhodnutie plynulo, v rámci objektívnych možností v jeho súdnom oddelení. Pokladám za potrebné poukázať na to, že úloha sudcu všeobecne, vrátane exekučného konania, sa nemôže v žiadnom prípade posudzovať ako akési mechanické rozhodovanie bez posúdenia vplyvu rozhodnutia na práva všetkých účastníkov konania a bez oboznámenia sa s obsahom všetkými podaniami predkladaných účastníkmi konania. Možno pritom konštatovať, že podania sťažovateľa – povinného v 1. rade, ako aj povinnej v 2. rade, z hľadiska ich množstva a obsahu splňajú podľa môjho názoru znaky určitého šikanózneho uplatňovania práva v konaní.

V súčasnosti sú zo strany zákonného sudcu vykonávané procesné úkony v zmysle právneho názoru odvolacieho súdu.“

Okresný súd v doplnení svojho vyjadrenia z 22. júna 2015 a právna zástupkyňa sťažovateľa vo vyjadrení z 9. júla 2015 ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, preto ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona

o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, keďže od neho nebolo možné očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľ zároveň namietal aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným

spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost veci, ústavný súd konštatuje, že posudzované konanie je exekučným konaním, v ktorom okresný súd realizuje svoje rozhodovacie právomoci v súlade s exekučným poriadkom. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanej nečinnosti okresného súdu pri rozhodovaní o jeho návrhu na zastavenie exekučného konania a o jeho námietkach proti upovedomeniu o začatí exekúcie sa predmet posudzovaného konania po právnej a skutkovej stránke javí ako zložitý s ohľadom na nutnosť posudzovania nielen formálnych, ale aj materiálnych podmienok vedenia exekučného konania (exekučného titulu), ako to potvrdzujú aj závery vyslovené Krajským súdom v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v jeho uznesení z 28. januára 2015, ktoré sú ďalej citované.

2. Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanej nečinnosti okresného súdu pri rozhodovaní o jeho návrhu na zastavenie exekučného konania a o jeho námietkach proti upovedomeniu o začatí exekúcie, okolnosťou spočívajúcou v správaní sťažovateľa, ktorá prispela k zvýšeniu časovej náročnosti posúdenia veci, je podľa ústavného súdu aj početnosť opakovaných podaní sťažovateľa v exekučnom konaní a nutnosť riešenia dožiadaní iných štátnych orgánov konajúcich z podnetu sťažovateľa (aj jeho manželky ako povinnej v 2. rade). Ústavný súd preto uzatvára, že v posudzovanom konaní sú dané okolnosti spočívajúce v správaní sťažovateľa, ktorými sťažovateľ prispel ku vzniku prieťahov.

3. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v uvedenom konaní došlo k zbytočným prieťahom, bol postup okresného súdu v predmetnej veci.

Ústavný súd z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 48 Er 598/2008 zistil tento priebeh konania:

██████████ ako oprávnený podal súdnemu exekútorovi 14. marca 2008 návrh na vykonanie exekúcie proti sťažovateľovi ako povinnému v 1. rade a proti jeho manželke ako povinnej v 2. rade o vymoženie sumy 7 500 000 Sk s príslušenstvom na základe rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu v spojení so zmluvou o postúpení pohľadávky z tohto exekučného titulu. Okresný súd 15. apríla 2008 vydal súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie.

Sťažovateľ aj jeho manželka ako povinná v 2. rade 15. mája 2008 podali okresnému súdu návrh na zastavenie exekúcie, o ktorom rozhodol okresný súd uznesením z 1. júla 2008 tak, že návrh zamietol. Vo veci rozhodovala vyššia súdna úradníčka okresného súdu. Sťažovateľ 5. septembra 2008 doručil okresnému súdu odvolanie proti uzneseniu z 1. júla 2008.

Sťažovateľ aj jeho manželka ako povinná v 2. rade 17. júla 2008 podali okresnému súdu námietku miestnej príslušnosti, o ktorej rozhodol okresný súd uznesením z 21. júla 2008 tak, že námietku zamietol. Sťažovateľ 5. septembra 2008 doručil okresnému súdu odvolanie proti uzneseniu z 21. júla 2008.

Okresný súd odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí jeho námietky miestnej príslušnosti predložil krajskému súdu 3. augusta 2009 na odvolacie konanie. Pokiaľ ide o odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu z 1. júla 2008 o zamietnutí jeho návrhu na zastavenie exekúcie, nepostupoval obdobne. Krajský súd po vybavení predloženého odvolania vrátil spis okresnému súdu 22. januára 2010 s prípisom, v ktorom upozorňuje okresný súd na to, že v spise sa nachádza aj odvolanie proti uzneseniu z 1. júla 2008, ako aj na to, že v tejto veci rozhodovala vyššia súdna úradníčka, a preto o odvolaní rozhoduje zákonný sudca okresného súdu.

Okresný súd o odvolaní sťažovateľa proti uzneseniu z 1. júla 2008 doručenom okresnému súdu 5. septembra 2008 nerozhodol ani ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu 25. marca 2015.

Okresný súd ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu 25. marca 2015 nerozhodol ani o námietkach sťažovateľa proti upovedomeniu o začatí exekúcie, ktoré boli súdnym exekútorom predložené okresnému súdu 15. marca 2010.

Okresný súd uznesením zo 6. júna 2014 rozhodol o povolení odkladu exekúcie do právoplatného skončenia súdneho konania vedeného Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 38 C 355/2008, proti ktorému sťažovateľ aj jeho manželka ako povinná v 2. rade podali odvolania.

Okresnému súdu bola zmätočnosť jeho postupu vytknutá v uznesení krajského súdu z 28. januára 2015, ktorým krajský súd zrušil uznesenie okresného súdu zo 6. júna 2014 o odklade exekúcie, pričom usmernil okresný súd v ďalšom postupe, keď uviedol:

„Po preskúmaní spisového materiálu odvolací súd zistil, že o odvolaní povinných v 1. a 2. rade proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka zo dňa 1. 7. 2008, ktorým bol návrh na zastavenie exekúcie zamietnutý doposiaľ nebolo rozhodnuté v dôsledku nedodržania procesného postupu súdom prvého stupňa uvedeného v ustanovení § 374 ods. 3 O. s. p.

Podľa záveru odvolacieho súdu vyššie vytýkaný nedodržaný procesný postup nie je možné konvalidovať rozhodnutím podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku tak ako to učinil súd prvého stupňa. Zo spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 38C/355/2008 vyplýva, že to boli práve povinní v 1. a 2. rade, ktorí sa návrhom domáhali vyslovenia neplatnosti rozhodcovského rozsudku, ktorý v tomto prípade má byť exekučným titulom podľa § 41 ods. 1, 2 písm. d) Exekučného poriadku.

Vo všeobecnosti v zmysle § 7 ods. 1 ZoRK rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní má silu a váhu právoplatného a vykonateľného rozsudku súdu. Na strane druhej v ustanovení § 45 ZoRK je stanovená výnimka s oprávneným tvrdením materiálnej stránky právoplatnosti rozhodcovského rozsudku. Tento v sebe zahŕňa prieskumný inštitút a teda umožňuje exekučnému súdu zastaviť exekučné konanie ohľadom nároku priznaného rozhodcovským rozsudkom, ak tento vyказuje niektorú z väd uvedených

v predmetnom ustanovení. V zmysle tohto ustanovenia exekučný súd je oprávnený posudzovať rozhodcovský rozsudok tak ako keby právoplatný nebol a dáva mu právo posudzovať ho z hľadísk uvedených v § 45. Exekučný súd je teda oprávnený a zároveň aj povinný posudzovať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Zákonná úprava teda dáva súdu právo preveriť a vecne posúdiť rozhodcovský rozsudok z hľadiska, či plnenie uložené vo výrokovej časti tohto rozsudku je dovolené. Uvedené posudzuje exekučný súd ako predbežnú otázku najprv pred tým ako vydá poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie a ako aj v priebehu ďalšieho exekučného konania v prípade návrhu na zastavenie exekúcie.

V prejednávanom prípade podľa záveru odvolacieho súdu po vydaní spomínaného uznesenia vyššieho súdneho úradníka zo dňa 1. 7. 2008 uplynula doba viac ako 6 rokov, počas ktorých bolo produkovaných množstvo listinných dôkazov, na základe ktorých súd, prvého stupňa môže rozhodnúť po vyriešení vyššie uvedenej predbežnej otázky o návrhu povinných v 1. a 2. rade na zastavenie exekúcie.

Na základe vyššie uvedeného sa javí v tomto štádiu exekučného konania nadbytočné postupovať podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku, spôsobovať ďalšie nedôvodné prieťahy v exekučnom konaní a tým aj brániť účastníkom konania v uplatňovaní ich práv, na základe čoho odvolací súd napadnuté uznesenie len zrušil.

Bude preto, vzhľadom na odstup času od podania odvolania povinnými v 1. a 2. rade ako aj rozsahu nových listinných dôkazov produkovaných po doručení odvolania, povinnosťou súdu prvého stupňa rozhodnúť o odvolaní proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka.“

Ústavný súd po oboznámení sa so zhrnutým priebehom posudzovaného konania konštatuje, že vzhľadom na nerozhodnutie okresného súdu o odvolaní sťažovateľa proti uzneseniu z 1. júla 2008 (doručenom okresnému súdu 5. septembra 2008) v období viac ako 6 rokov a nerozhodnutie o námietkach sťažovateľa proti exekúcii (predložených okresnému súdu 15. marca 2010) v období viac ako 5 rokov sa postup okresného súdu javí ako zmätočný a vyznačujúci sa pretrvávajúcimi neprimeranými prieťahmi. Ústavný súd

prítom akceptoval obranu okresného súdu, ktorý vo svojom vyjadrení poukazoval na sťaženie postupu okresného súdu šikanóznym rozsahom podaní sťažovateľa a jeho manželky ako povinnej v 2. rade doručených okresnému súdu. Zároveň ústavný súd konštatuje, že ani s prihliadnutím na zložitosť veci a správanie sťažovateľa uvedené nemôže v celom rozsahu ospravedlniť neprimeranosť celkovej doby, počas ktorej okresný súd nerozhodol o odvolaní sťažovateľa a o jeho námietkach proti exekúcii.

Ústavný súd preto uzatvára, že postupom okresného súdu v posudzovanom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

Ústavný súd v zmysle ustanovenia § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde prikázal okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil,

je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ žiadal o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 € z dôvodov uvedených v sťažnosti poukazujúc najmä na dlhotrvajúcu právnu neistotu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Ústavný súd považoval priznanie sumy 1 500 € sťažovateľovi za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Pri ustálení sumy finančného zadosťučinenia ústavný súd prihliadal na celkovú dobu posudzovaného súdneho konania a jeho priebeh a na mieru zavinenia okresného súdu na vzniknutých prieťahoch v posudzovanom konaní.

Ústavný súd nevyhovel v súlade s čl. 127 ods. 3 ústavy a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ žiadal priznať finančné zadosťučinenie nad ústavným súdom priznanú sumu.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Sťažovateľ bol vo veci úspešný, a preto bolo potrebné rozhodnúť o úhrade trov konania okresným súdom.

Podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) vznikol sťažovateľovi nárok na úhradu trov za dva úkony právnej služby poskytnuté v roku 2015 po 139,83 € (§ 11 ods. 3 vyhlášky), čo spolu s režijným paušálom 2 x 8,39 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 296,44 €.

Trovy konania je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2015